

САДРЖАЈ

Предговор	5
ПРВИ ДЕО – УВОД ДЕМОКРАТИЈА И ПРАВНА ДРЖАВА	
ПРВА ГЛАВА / НАЧЕЛА	13
1. Модерно и опште начело.	
Први одељак – Демократија, начело слободе: двосмисленост класичног наслеђа	15
I Слобода према демократској суверености	15
2. Друштвени уговор 3. Револуционарне теорије суверености	
4. Народ по схватању Револуције.	
II Слобода под умереном владом	20
5. Енглески модел по Монтескјеу 6. Представничка влада: Енглеска XVIII века 7. Амерички устав 8. Класична демократија – првенство либерализма 9. Ограничавајућа концепција једнакости.	
Други одељак – Демократија, начело легитимности и модерне двосмислености	25
I Јединствено начело, начело редукције	25
10. Терет историје 11. Ограничавајући и манихејски монопол	
12. Два типа демократије 13. Мерило неопходних услова	
14. Релативистичка позитивистичка концепција: Келзен	
15. Критика фидеистичког позитивизма.	
II Правна држава	37
16. Историјски путокази 17. Неопходност прекида	
18. Правни континуитет и уједначавање права	
19. За даље проучавање.	
ДРУГА ГЛАВА / ТЕМЕЉИ УСТАНОВА	44
Први одељак – Демократска борба	44
I Изборна демократија	44
20. Ширење изборног права 21. Правила политичке борбе.	

II Политички плурализам	48
22. Настанак модерних странака 23. Демократска држава – партијска држава 24. Положај партија 25. Партијски системи 26. Типологија партија 27. Класификација по политичким породицама 28. Наизменичност.	
Други одељак – Изрази демократског начела	62
29. Класичне дефиниције.	
I Начело представништва	64
30. Теорије представништва 31. Демократска критика представништва 32. Неопходност и правна природа фикције 33. Представништво и модерне демократије 34. Медијска демократија или »парламентаризам« 35. Непосредна демократија.	
II Технике представништва: изборни системи	74
36. Начин гласања 37. Развитак праксе 38. Посредно гласање.	
III Процедуре непосредне демократије	79
39. Референдум и представнички систем 40. Технике референдума.	
Трећи одељак – Уставност и правна држава	82
I Првенство устава	83
41. Модерни појам устава 42. Надзор над уставношћу закона.	
II Јемства правне државе	88
43. Независност правосудне функције 44. Поштовање основних права 45. Садржина проглашених права 46. Улога и положај опозиције 47. Заштита демократског поретка 48. За даље проучавање.	
ТРЕЋА ГЛАВА / УСТАВНИ СИСТЕМИ	104
Први одељак – Класификација система	104
49. Мерила класификације 50. Класична доктрина и модерне класификације 51. Тумачења начела поделе власти 52. Класификација првобитних облика.	
Други одељак – Попис система	112
I Парламентарни режим	112
53. Теорије парламентарног режима 54. Мерила парламентарног режима 55. Разноврсност режима.	
II Председнички режим	118
56. Мерила председничког режима 57. Председнички режим и президенцијализам.	
III Директоријални режим	121
58. Мерила директоријалног режима 59. Начело односа.	
Трећи одељак – Темљи класификације	125
I Начело одговорности	125
60. Појам одговорности 61. Настајање политичке одговорности у Енглеској 62. Одговорност у текстовима.	
II Развитак начела одговорности	130
63. Опште развојно начело 64. Еволуција ка парламентаризму 65. Застој развитака.	

III Одговорност и већинско начело	134
66. Одговорност као оружје владе 67. Одсуство питања поверења 68. Тумачење већинског начела 69. За даље проучавање.	

ДРУГИ ДЕО – КОМПРОМИСНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ: СЈЕДИЊЕНЕ ДРЖАВЕ АМЕРИКЕ ШВАЈЦАРСКА

ПРВА ГЛАВА / СЈЕДИЊЕНЕ ДРЖАВЕ	143
Историјски увод	143
70. Уставни континуитет 71. Чланови о конфедерацији 72. Израда Устава.	
Први одељак – Подаци о Уставу	148
I Федерализам	148
А – Федерални систем	148
73. Уставна аутономија држава 74. Подела надлежности.	
Б – Развитак централизма	152
75. Средства централизације 76. Кооперативни федерализам.	
II Председнички режим	158
А – Конгрес	158
77. Битни орган Федерације 78. Представничко веће 79. Сенат 80. Конгресне комисије 81. Видови законодавне процедуре.	
Б – Председништво	167
82. Председнички мандат 83. Промена система председничких избора 84. Председничка овлашћења. Председник и кабинет 85. Власт председника као шефа администрације 86. Власт у области војске и дипломатије 87. Законодавна власт 88. Структура председништва.	
В – Односи двеју власти	180
89. Председникова средства утицаја на Конгрес 90. Средства деловања Конгреса на извршну власт.	
III Судска власт	185
91. Потпуно независна власт.	
А – Организација и надлежности	186
92. Федерални судски систем 93. Врховни суд. Састав 94. Надлежност и функционисање.	
Б – Контрола уставности	189
95. Порекло и развој 96. Границе и дејства.	
Други одељак – Институције у политичким оквирима	192
I Систем партија	192
А – Развиј система	192
97. Развитак двопартијског система 98. Политички развој.	
Б – Структура и улога	197
99. Еластичност партијског система 100. Улога партија у изборима 101. Питање финансирања.	
II Систем владавине	204
А – Председнички режим није партијска владавина	204
102. Учешће партија у раду владе 103. Надмоћ извршне власти.	

Б – Одлучујућа улога правосудне власти	209
104. Судска власт као политичка власт 105. Домет »владавине судија« 106. Правосуђе као арбитар других власти 107. За даље проучавање.	

ДРУГА ГЛАВА / ШВАЈЦАРСКА	219
108. Историјске назнаке.	
Први одељак – Подаци о Уставу	220
I Федерализам	220
109. Федерални систем 110. Кантоналне установе 111. Федерални суд.	
II Директоријални режим	223
112. Наслеђе Директоријума.	
А – Уставна организација власти	223
113. Федерална скупштина 114. Федерални савет.	
Б – Односи Скупштине и Федералног савета	226
115. Подређена извршна власт? 116. Процедуре.	
III Полу-непосредна демократија	228
А – Процедуре	228
117. Уставни референдум и законски референдум 118. Иницијативе 119. Процедуре на кантоналном ступњу.	
Б – Коришћење процедура референдума	230
120. Факултативни законски референдум 121. Народна иницијатива.	
Други одељак – Установе у политичком оквиру	231
I Утицај политичке структуре	232
122. Страначки систем 123. Од радикалске хегемоније до »магичне формуле« 124. Подела и координација дужности 125. Одговорност Федералног савета скупштини.	
II Границе утицаја политичке структуре	237
126. Независност људи у односу на странке 127. Улога процедура у полу-непосредној демократији 128. За даље проучавање.	

ТРЕЋИ ДЕО ТАКМИЧАРСКЕ ДЕМОКРАТИЈЕ: ПАРЛАМЕНТАРНИ РЕЖИМИ

ПРВА ГЛАВА / ВЕЛИКА БРИТАНИЈА	243
Историјски увод	243
129. Порекло представничког система 130. Криза у XVII веку 131. Од револуције до »Reform Act« 132. Последице »Reform Act«.	
Први одељак – Подаци о Уставу	249
I Извори уставног права	249
133. Право и конвенције Устава 134. Критика разликовања 135. Сувереност Парламента 136. Парламентарна сувереност и референдум 137. »Rule of law« 138. Нови »Bill of Rights«? 139. Нормативни систем.	

II Основне установе	262
А – Парламент	262
140. Круна 141. Краљевски прерогатив и уставне конвенције	
142. Доњи дом. Начин избора 143. Организација Доњег дома	
144. Законодавна процедура у Доњем дому 145. Дом лордова	
146. Дом лордова и правосуђе.	
Б – Кабинет	277
147. Порекло: приватни савет 148. Кабинет и министарски савет	
149. Први министар 150. Надлежности кабинета	
151. Функционисање кабинета.	
В – Механизми парламентарног режима	283
152. Начини 153. Одговорност владе 154. Право распуштања	
155. Законодавна функција и контрола владе.	
Други одељак – Установе у политичком оквиру	287
I Систем партија	287
А – Развој система	287
156. Темељи »two party sistem« 157. Измене »two party sistem«	
158. Двостранаштво и изборни систем.	
Б – Стање партија	291
159. Конзервативна партија 160. Лабуристичка партија	
161. Треће партије 162. Питање начина гласања.	
II – Систем владавине	298
А – Владавина партије	298
163. Владавина кабинета, владавине партије 164. Јединствена већинска влада	
165. Распуштање и сменљивост.	
Б – Ублажавање партијске владавине	303
166. Проблем ограничавања власти 167. Пораст значаја парламента	
168. За даље проучавање.	
ДРУГА ГЛАВА / ШВЕДСКА	310
169. Стара уставна традиција.	
Први одељак – Подаци о Уставу	312
I Темељи режима	312
170. Устав из 1809. 171. Стварање парламентарног режима и питање ревизије Устава.	
II Устав 1974.	315
А – Представничка демократија	315
172. Риксдаг, представник народа 173. Првенство Риксдага и хијерархија норми.	
Б – Монистички и рационализован парламентаризам	318
174. Образовање владе 175. Јак први министар	
176. Одговорност владе 177. Остали облици контроле.	
Други одељак – Установе у политичком оквиру	322
178. Превласт странака.	
I Систем партија	322
А – Врло стабилан систем	322
179. Вишестранаштво 180. Улога изборног система.	
Б – Поларизација	323
181. Партије левице 182. Грађанске партије 183. Појава зелених.	

II Систем владавине	327
А – Обрасци владе	327
184. Специфично мањинске владе 185. Већинске владе	
186. Скоро већинске владе.	
Б – Политичка стабилност	329
187. Постојаност влада 188. Стабилност политичког система	
189. За даље проучавање.	
ТРЕЋА ГЛАВА / ЈАПАН	333
Историјски увод	333
190. Израда Устава 1946. 191. Порекло Устава 192. Уставни континуитет и дисконтинуитет.	
Први одељак – Подаци о Уставу	337
I Парламентаризам	337
193. Двodomна Дијета 194. Избор чланова Дијете 195. Влада.	
II Специфични видови	340
196. Уставни положај Теноа 197. Одрицање од рата	
198. Контрола уставности 199. Уставни ревизионизам.	
Други одељак – Установе у политичком оквиру	349
I Систем партија	349
200. Јапанска вишепартијност 201. Владајућа партија	
202. Опозиционе партије.	
II Систем владе	353
203. Партијска влада » <i>sui generis</i> « 204. Образац владе	
205. Криза у партији и криза владе 206. За даље проучавање.	
ЧЕТВРТА ГЛАВА / САВЕЗНА РЕПУБЛИКА НЕМАЧКА	362
Историјски увод	362
207. Нови привремени режим 208. Сведено наслеђе ограничене монархије 209. Двосмислено наслеђе Устава из 1919. 210. Трауме услед неуспеха Вајмара.	
Први одељак – Подаци о Уставу	368
211. Основна начела.	
I Правна држава	368
212. Концепција.	
А – Контрола уставности	369
213. Организација Федералног уставног суда 214. Надлежности.	
Б – Основна права	371
215. Заштита основних права 216. Судска пракса и основна права.	
II Федерализам	373
217. Обновљени федерализам.	
А – Федерални систем	374
218. Разграничење надлежности 219. Бундесрат 220. Установе региона.	
Б – Развој федерализма	377
221. Тенденције централизације 222. Кооперативни федерализам.	
III Рационализовани парламентаризам	378
223. Избор парламентарног режима.	

А – Уставно организовање власти	379
224. Бундестаг. Начин избора	
225. Организација Бундестага	
226. Председник федерације	
227. Федерална влада: устројство	
228. Избор федералног канцелара	
229. Образовање владе	
230. Надлежности владе.	

Б – Међусобни односи власти	386
231. Постављање конструктивног питања одговорности	
232. Питање поверења	
233. Право распуштања	
234. Стање законодавне неопходности.	

Други одељак – Установе у политичком оквиру	392
235. Преовлађујућа улога партија	
236. Положај партија.	

I Систем партија	394
------------------	-----

А – Развој система	394
--------------------	-----

237. Обнављање	
238. Питање начина гласања	
239. Тространаштво.	

Б – Повремена поларизација	397
----------------------------	-----

240. Демо-хришћански пол	
241. Социјал-демократски пол	
242. Улога либералне партије	
243. Појава Зелених	
244. Коришћење начина гласања.	

II Систем владавине	402
---------------------	-----

А – Коалиција и рационализовани парламентаризам	403
---	-----

245. Коалиција и избор канцелара	
246. Постављање питања одговорности и питање поверења: криза 1972.	
247. Криза 1982–1983	
248. Улога рационализованих процедура.	

Б – Канцеларска демократија	409
-----------------------------	-----

249. Настанак и развој	
250. Улога кризе 1982.	
251. Лако ломљив али гибак систем.	

В – Ублажавање система: федерализам и уставни судија	414
--	-----

252. Избори у регионима	
253. Улога Бундесрата	
254. Уставни суд, цензор већине	
255. Суд – регулатор других органа	
256. За даље проучавање.	

ПЕТА ГЛАВА / ИТАЛИЈА	423
----------------------	-----

Историјски увод	423
-----------------	-----

257. Израда Устава 1947.	
258. Уставна претходница.	

Први одељак – Подаци о Уставу	428
-------------------------------	-----

I Традиција парламентарног режима	429
-----------------------------------	-----

259. Концепција парламентаризма	
---------------------------------	--

А – Уставна организација власти	430
---------------------------------	-----

260. Парламент: састав и избори	
261. Организација парламента и законска процедура	
262. Председник републике	
263. Влада.	

Б – Односи власти	441
-------------------	-----

264. Парламентарна контрола и одговорност владе	
265. Право распуштања: техничка концепција.	

II Нова јемства	445
-----------------	-----

А – Уставни суд	445
-----------------	-----

266. Начела и организација	
267. Надлежности.	

Б – Полу-посредна демократија	449
-------------------------------	-----

268. Народна иницијатива	
269. Референдум поништења.	

В – Регионална држава	452
270. Дефиниција 271. Региони с обичним и са специјалним статусом 272. Регионални органи 273. Деоба законодавних надлежности.	
Други одељак – Установе у политичком оквиру	457
I Систем партија	457
274. Несавршено двостранаштво или поларизовано вишестранаштво 275. Хришћанска демократија 276. Комунистичка партија 277. Световњачке партије.	
II Систем владавине	465
278. Партикратија и »Sottogoverno« 279. Обрасци коалиција 280. Нестабилност и кризе владе 281. Улога парламента 282. Примена референдума 283. Питање установа 284. За даље проучавање.	
 ШЕСТА ГЛАВА / ШПАНИЈА	483
Историјски увод	483
285. Претходници Устава из 1987. 286. Уставни циклуси 287. Прелазно време и израда Устава.	
Први одељак – Подаци о Уставу	489
I Парламентарна монархија	489
288. Дефиниција 289. Статус Круне: уставни континуитет 290. Надлежности краља 291. Генерални Кортеси 292. Првенство Кортеса и хијерархија норми 293. Влада 294. Рационализован монистички парламентаризам.	
II Уставни суд	502
295. Организација суда 296. Надлежности.	
III Држава аутономних заједница	504
297. Дефиниција 298. Процес добијања аутономије и статуту 299. Споразуми о аутономији 300. Органи аутономних заједница 301. Подела надлежности.	
Други одељак – Установе у политичком оквиру	514
I Систем партија	514
302. Вишепартијност 303. Потенцијално већинске партије 304. Остале партије 305. Функционисање система партија.	
II Систем владавине	520
306. Статут партија 307. Влада већинске партије 308. Ублажавање партијске владе: учвршћена демократија 309. За даље проучавање.	
Садржај	527